

[Peder Clausager.]

Forslaget velegnet, idet de Arbejder, der kommer ind herunder, kræver ringe Forbrug af fremmede Raastoffer, samtidig med at de har den Fordel, at de, efterhaanden som de udnyttes, nedsætter vor Raastofimport.

I Almindelighed egner Arbejder af den her omhandlede Karakter sig ikke som Beskæftigelsesforanstaltninger, fordi der ved Sagernes Behandling gennem Vandløbsretterne og ved Arbejdet for at opnaa Enighed mellem de mange forskellige Interesser som Regel hængaar lang Tid. Denne Ulempe er i Forslaget heldigt overvundet, idet Arbejdet kan sættes i Gang, saa snart Landvindingsudvalget har afgjort Arbejdets Betimelighed; det maa være Baggrunden for og Fordelen ved at nedsætte dette Landvindingsudvalg, at det kan handle hurtigt, og Udvalget skal handle hurtigt. Dets Opgave er alene at sige ja eller nej til de Forslag, der indbringes, medens den enkelte Lodsejers Interesse i Foretagendet er udkudt til Afgørelse sidenhen.

For den enkelte er der den Sikring, at han ikke kommer til at betale mere end for den Gavn, Foranstaltningerne yder ham, og Betalingsvilkaarene maa nok betegnes som rimelige. At Statens Tilskud kan gaa op til $\frac{2}{3}$ af Udgifterne, kan være rimeligt i mange Tilfælde, saaledes netop, som nævnt i Bemærkningerne, ved Regulering af vore Vandløbs nedre Del, hvor det er andres Vand, der volder de Ulemper, som skal afhjælpes. At Tilskuddet herved kan blive højere end efter Grundforbedringsloven, kan maaske give en Tendens til at søge alle Sager fremmet efter Landvindingsloven for at faa det større Tilskud, og der er jo ikke nogen skarp Grænse mellem de Omraader, de to Love dækker. Nu regner jeg med, at ved Lovens Administration vil Tilskuddet ikke paa Forhaand blive sat til $\frac{2}{3}$, men at det i hvert enkelt Tilfælde vil blive afpasset saaledes, at Lodsejeren kommer til at betale et Beløb, der paa det nærmeste svarer til den Fordel, hans Ejendom opnaar, saaledes at der ikke skulde være nogen Spekulation forbundet med at faa Sagen fremmet efter denne Lov. Men jeg savner alligevel en Bestemmelse om, hvem der afgør, hvor en Sag hører hen, om det skal afgøres af Grundforbedringsudvalget, af Landvindingsudvalget eller af Landbrugsministeren efter Indstilling fra Udvalgene. Jeg tror, det vilde være heldigt at have en saadan Bestemmelse i denne Lov, hvis Omraade i saa mange Tilfælde

griber ind i Grundforbedringslovens Omraade.

De Foranstaltninger, der kan fremmes efter Loven, er Landvinding, Afvanding og Beskyttelse af lave Arealer. Forhaabentlig ligger der ikke i den Rækkefølge, hvori Arbejderne er nævnt, nogen Standpunkttagen til, i hvilken Rækkefølge man vil godkende de paagældende Arbejder. At Landbrugsministeren i sin Forelæggelsestale kun nævnte Afvandingsarbejder, tør jeg vel tage som Tegn paa, at der ikke med Forslaget ensidigt er tænkt paa Tørlægning af Vandarealer. For den umiddelbare Betragtning kan det maaske synes, som om Tørlægning af Vandarealer er helt anderledes reel Landvinding end Afvanding og Inddigning af lave Arealer, men Afvanding, hvor det gælder at faa skadeligt Vand til at løbe væk, og Inddigning, hvor det gælder at hindre skadeligt Vand i at strømme ind, eventuelt i Forbindelse med kunstig Afvanding, er lige saa nyttig og en lige saa virkelig Landvinding, og saa er man her, saavel økonomisk som teknisk, paa anderledes sikker Grund.

Ved Tørlægning af Vandarealer er der gennem Aarene gjort mange sørgelige Erfaringer, idet den indvundne Jords Beskaffenhed, dens Sammensynkning eller den fra Undergrunden tilstrømmende Vandmængde har givet ubehagelige Overraskelser, der helt har kuldkastet de økonomiske Forudsætninger. For Lodsejerne vil der efter Loven ganske vist ikke komme ubehagelige Overraskelser, idet Bidraget aldrig maa ligge over Værdien af de Fordele, som ved Arbejdet tilføres de interesserede Ejendomme, men til Gengæld kan Statens Tilskud ved Overskridelser blive betydelige, og derfor vil stor Forsigtighed i Bedømmelsen af saadanne Tørlægningsprojekter være paa sin Plads; paa Forhaand bør de stille sig økonomisk gunstigere end Afvandings- og Inddigningsarbejder.

Om vor Stilling til Loven som Helhed kan jeg bruge de samme Ord som dem, hvormed Bemærkningerne til Forslaget udtrykker Regeringens Stilling — vi kan „i det store og hele“ tiltræde Forslaget. Men om Forslagets Enkeltheder har jeg et Par kritiske Bemærkninger at gøre.

Efter Forslaget kan interesserede Lodsejere anmode Landbrugsministeren om at foretage Foranstaltninger til Landvinding m. v. Maaske var der her en Opgave for Kommunernes Arbejdsanvisningsudvalg, at animere Lodsejerne til at rejse saadanne Sager. Det staar ikke i Forslaget, saaledes